

PIŃSKI PRZEGLĄD DIECEZJALNY

— PISMO URZĘDOWE KURJI BISKUPIEJ. —

Treść numeru:

List Pasterski J. E. Pasterza diecezji: 1) O święcie Chrystusa Króla str. 1-2.

Akta Kurji Diecezjalnej. 2) Okólniki Wикаrjatu Generalnego. W sprawie poprawek i uzupełnień elenchusa diec. pińskiej, statystyki nawróconych, zwrotu statutów diecezjalnych, sprawozdań o wydatkach i dochodach, str. 2. 3) Z Kancelarii Kurjalnej. W sprawie egzaminów wikariuszowskich, str. 3. 4) Z Wydziałów Kurjalnych. W sprawie dnia misyjnego, str. 3. Kronika diecezjalna. 5) Czynności J. E. Pasterza diecezji, str. 4. 6) Nominacje i zmiany wśród duchowieństwa, str. 4.

Akta Państwowe. 7) Ustawa o zbiorcach publicznych, str. 5.

Akta instytucyj i organizacyj społecznych. 8) Państwowa Szkoła Higieny, str. 7. 9) Katolicki Instytut Wychowawczy, str. 7.

10) *Z biblijografji*, str. 7-8.

1)

List Pasterski.

KAZIMIERZ

z Bożego zmiłowania i Stolicy Apostolskiej łaski

BISKUP PIŃSKI

*Czcigodnemu Duchowieństwu i Ukochanym Wiernym Diecezji
pozdrowienie i błogostawieństwo w Panu.*

Zbliża się znamienna dla czasów naszych uroczystość CHRYSTUSA KRÓLA. Będziemy ją obchodzić w dniu 28 października. Nazwałem ją znamienną dla naszych czasów, bo snąc w tych czasach dzisiejszych niewszędzie w społeczeństwie katolickiem pamiętać się o tem, że TEN, który Bóstwo swe zniżył do człowieczeństwa i nas Krwią Swą Najświętszą, Męką i Śmiercią odkupił, jest naszym KRÓLEM, a wola i wskazania JEGO powinny być dla nas najświętszym prawem, że trzeba było te istotne prawdy przypomnieć przez ustanowienie nowego święta CHRYSTUSA KRÓLA. Dowodem tego wyrafinowane samolubstwo, beztroskie rozluźnienie obyczajów, łatwe przejście do porządku dziennego w wypadkach rozbicia rodziny i naruszenia Boskiego prawa nierozzerwalności Sakramentu Małżeństwa. To też, Najukochański w Panu, postarajcie się w obchodzie tej uro-

czystości CHRYSTUSA KRÓLA i w wiążącym się z nią tak pięknie czasie Jubileuszu Odkupienia wykorzystać wszystkie możliwości dla uświadomienia w umysłach własnych i współbraci w CHRYSTUSIE miejsca, jakie w życiu naszym osobistem i społeczeństwa ludzkiego mają zająć BÓG CZŁOWIEK — odwieczny i istotny nasz Pan i Król. W związku z powyższem pilnie zastanówcie się nad tem, co w duszach i życiu Waszem należy poprawić — wyrwać z korzeniem lub pracowicie nabyć, byście woli tego naszego Pana i Króla byli posłuszni, byście biorąc z niewyczerpanych źródeł JEGO dobroci i wysłużonych Męką i Śmiercią zasług i łask, mieli radość, mieli życie i obficie mieli.

„W CHRYSTUSIE ODKUPIENIE, W CHRYSTUSIE ODRODZENIE” brzmi tegoroczne hasło Akcji Katolickiej, niech się też ono stanie rzetelnie zrozumiałem i wykorzystanem hasłem

akcji czyli myśli i czynu każdego i każdej z Was, Najukochańsi Moi Diecezjanie. We wszelaki sposób korzystajcie ze świętego Dziela Odkupienia. Rekolekcje, szczególnie zamknięte, przystępowanie częstsze do Sakramentów św. Pokuty i Ołtarza, lektura religijna, potęgująca nasze uświadomienie religijne, wreszcie zyskiwanie łask Jubileuszowych oto moje serdeczne, ojcowskie zalecenia, jakie przy okazji tego-rocznego Święta CHRYSTUSA KRÓLA chcę Wam, Moi Najmilsi, podać.

Niech też w tej pracy i postępie duchowym błogosławi Wam SERCE Najświętsze, niech oręduje i wspiera Was Najukochańsza Niebieska Matuchna.

Dan w Pińsku, w dniu 9 października 1934 r.

KAZIMIERZ Bp.

List niniejszy należy przeczytać w święto Chrystusa Króla po każdej Mszy św.

AKTA KURJI DIECEZJALNEJ.

2) Okólniki Wikarjatu Generalnego.

1. Wzywa się Przewielebnych Ks. Ks. Proboszczów parafji: Janów, Moroczno, Ochów, Porzecze z dek. Pińskiego; Darew z dek. Baranowickiego; Kuraszewo i Strabla z dek. Bielskiego; Klichy i Rudka z dek. Brańskiego; Brześć n/B par. Podwyższenia św. Krzyża i par. Najsw. Serca Jezusowego, Szczytniki, Stawy, Tokary-Wielanów, Zburaż z dek. Brzeskiego; Perlejewo i Pobikry z dek. Ciechanowieckiego; Drohiczyn n/B, Milejczyce, Osmola, Ostrożany z dek. Drohickiego; Iwieniec, (par. św. Michała) i Kamień z dek. Iwienieckiego; Kobryń i Drohiczyn Poleski z dek. Kobryńskiego; Kosów-Poleski, Iwacewicz, Różana z dek. Kosowskiego; Niedźwiedzica z dek. Lachowickiego; Dawidgródek, Horodno, Olpień, Osowa z dek. Łuninieckiego; Nieśwież, Horodziej, Kleck, Snów, Zaostrowicze z dek. Nieświeskiego; Nowogródek, Milkiewicz, Wsielub, Horodyszcze Nowogr. z dek. Nowogródzkiego; Prużana, Siehniewicze, Kiwaticze z dek. Prużańskiego; Mir, Işzkoldź, Kroszyn, Stołowicze z dek. Stołowickiego; Stołpce i Rubieżewicze z dek. Stołpeckiego; by natychmiast nadesłali odpowiedź na wysłany na wiosnę b. r. kwestjonarjusz w sprawie skorygowania błędów i dokonania uzupełnień w „Spisie Kościołów i duchowieństwa diecezji Pińskiej“.

2. Wzywa się Przewielebnych Ks. Ks. Proboszczów parafji: Drohiczyn n/B, Horodyszcze Nowogr., Horodziej, Iwacewicz, Kamień, Kleck, Kobryń, Kroszyn, Kuraszewo, Leśna, Milkiewicz, Moroczno, Niedźwiedzica, Nowogródek,

Osowa, Ostrożany, Perlejewo, Prużana, Pobikry, Różana, Rubieżewicze, Stołowicze, Stołpce, Strabla, Szczytniki, Tokary-Wielanów, Wiczówka i Zaostrowicze, by natychmiast nadesłali odpowiedź na kwestjonarjusz w sprawie nawróconych.

3. Wzywa się tych Przewielebnych Ks. Ks., którzy nie zwrócili Statutów Synodalnych, by odwrotną pocztą takowe przysłali. Statuty zostaną uzupełnione, oprowione i rozesłane.

4. Kurja wzywa do nadesłania sprawozdania o wydatkach i dochodach za rok 1933 W. W. Księży Proboszczów następujących parafji:

Moroczno, Wiczówka-Serniki, Darew, Nowa Mysz, Boćki, Hajnówka, Kuraszewo Obrz. Wsch., Łubin, Strabla, Brańsk, Domanów, Grodzisk, Klichy, Rudka, Topczewo, Brześć n/B., Małoryta, Tokary-Wielanów, Zburaż Obrz. Wsch., Ciechanowiec, Pobikry, Winna, Drohiczyn n/B., Dziadkowice, Kłopoty Stanisławy, Milejczyce, Niemirów, Osmola, Ostrożany, Siemiatycze, Iwieniec Św. Michała, Kamień, Wołma, Horoddec, Bezdzież, Drohiczyn Poleski, Popina, Torokanie, Iwacewicz, Telechany, Niedźwiedzica, Hancewicz, Puzicze, Łunin, Horodno, Olpień, Osowa, Nieśwież, Horodziej, Pleszewicz, Płaskowicz, Snów, Nowogródek, Milkiewicz, Starojelnia, Wsielub, Horodyszcze Nowogródzkie, Bereza Kartuska, Siehniewicze, Szereszów, Kiwaticze, Stołowicze, Stołpce, Rubieżewicze.

Wikarjusz Generalny
Prłat Ks. N. Tarasiewicz.

3)

Z Kancelarii Kurjalnej.

KURJA DIECEZJALNA z polecenia Jego Ekscelencji Ks. Biskupa Ordynariusza podaje do wiadomości WW. Ks. Ks. zobowiązanych do egzaminów wikarjuszowskich, że, poza innemi

tezami egzaminowemi, będą składali egzamin ze sposobu odprawiania Mszy św.

(—) *Ks. Bronisław Kielbassa*
Kan. Kanclerz Kurji.

Z Wydziałów Kurjalnych.

4) Do Wielebnych IMCI XX. Proboszczów i Prefektów Diecezji Pińskiej.

Tegoroczny Dzień Misyjny wypada w niedzielę 21 b. m. Według zarządzenia Ojca św. Piusa XI z 16/IV 1922 r. dzień ten ma być obchodzony na całym świecie we wszystkich kościołach jako dzień modlitwy i propagandy na rzecz misyj. Sposób obchodzenia tej niedzieli, jak też uzyskania odpustów w tym dniu, według przepisów św. Kongregacji Obrzędów, podaje pokrótce rubrycel a w uwadze przed niedzielą 21 b. m.

Kwesty zbierane tego dnia *na wszystkich Mszach św.* są przeznaczone na misje *wyłącznie dla Pap. Dzieła Rozkrzewiania Wiary.*

Sumy zebrane w tym dniu uprzejmie proszę *w ciągu miesiąca odesłać do Dyrekcji Diec. P. D. Rozkrzewiania Wiary, konto P. K. O. 81,614.* Po tym terminie opieszałym będą przysłane specjalne upomnienia. Niestety, są i tacy XX. Proboszczowie, którzy zeszłorocznej kwesty dotychczas jeszcze nie odesłali, pomimo nawet wymienienia ich parafij w Przeglądzie Diecezjalnym w numerze czerwcowym b. r.

Pożądaną byłoby rzeczą, by Czcigodni Księża w tym dniu zorganizowali specjalne obchody lub akademje z odczytami, deklamacjami itd.

W kazaniach w Dniu Misyjnym głoszonych zechcą Czcigodni Konfratry zwrócić szczególniejszą uwagę na związek zachodzący między ideą misyjną Kościoła a 1900 letnim jubileuszem Odkupienia, jaki obecnie obchodzimy. Hasło tegorocznej propagandy to: „*Pro omnibus Chri-*

stus mortuus est“. Należenie do Dzieł Misyjnych i popieranie ich nie będzie niczem innem, jak tylko częściowem okazaniem wdzięczności za łaskę Odkupienia, jakiej my, jako chrześcijanie, dostąpiliśmy, a jednocześnie powinno to pobudzać nas do tego, by wszystkie narody pogańskie mogły korzystać z Odkupienia. Dlatego też obowiązkiem każdego katolika jest należenie do jakiegoś Dzieła Misyjnego, wspierania go wedle możliwości datkami pieniężnymi, a przede wszystkim modlitwami i dobrymi uczynkami. Tegoroczny Dzień Misyjny musi przyczynić się do tego, by nie było parafji na terenie naszej Diecezji, w której nie byłoby choć jednego Dzieła Misyjnego, nie powinno być takiego parafjanina, któryby nie należał choć do jednego z tych Papieskich Dzieł Misyjnych!

Potrzeba, by Czcigodni Księża przez swoją gorliwość ku rozszerzaniu Królestwa Bożego na ziemi nietylko w Dniu Misyjnym, ale bardzo często przypominali swoim parafjanom o obowiązku popierania misyj i zachęcali ich do zapisywania się do Dzieł Misyjnych. *Osobista gorliwość w tym kierunku zdziała napewno bardzo wiele.*

Jeszcze raz zaznaczam, jak to już kilkakrotnie czyniłem, że kwestja składek, ogólne zubożenie, nie powinny odstręczać ludzi, gdyż mogą płacić tyle, ile każdego stać, ale niech każdy należy i wspiera misję, czem może. — „*Pro omnibus Christus mortuus est*“.

Ks. M. Krzywicki
Dyrektor Pap. Dz. Rozkrz. Wiary
na diecezję Pińską.

Kronika diecezjalna.

5) Czynności J. E. Pasterza diecezji.

Dnia 13 września J. E. Ks. Biskup Ordynariusz dokonał uroczystego poświęcenia kamienia węgielnego pod nowobudującą się murowaną świątynię w Darewie dek. Baranowickiego.

Tegoż dnia J. E. Ks. Biskup zwizytował prywatnie kościoły parafjalne w Nowej Myszy i Połonce, nowowypudowaną kaplicę we wsi Derewna par. Nowomyskiej i Zakład Wychowawczy OO. Michaelitów w Działkowiczach.

Dnia 14 września J. E. Ks. Biskup Ordynariusz celebrował pontyfikalnie w kościele parafjalnym w Baranowiczach; tegoż dnia poświęcił salę parafjalną i bramę murowaną przy kościele, wybudowaną sumptem rzemieślników, parafjan Baranowickich.

Dnia 15 września J. E. Ks. Biskup Ordynariusz dokonał w obecności władz szkolnych i administracyjnych aktu poświęcenia nowego gmachu szkoły powszechnej w Baranowiczach, odprawił pierwszą Mszę św. w kaplicy szkolnej, wygłaszając okolicznościowe przemówienie.

Dnia 1 października J. E. Ks. Biskup Ordynariusz odprawił w kościele katedralnym Pińskim nabożeństwo różańcowe.

Dnia 3 października J. E. Ks. Biskup Ordynariusz poświęcił w kościele parafjalnym w Szczytnikach nowy ołtarz pod wezwaniem św. Teresy od Dzieciątka Jezus oraz celebrował pontyfikalnie sumę i wygłosił kazanie. Po nabożeństwie Ks. Biskup udzielał sakramentu Bierzmowania.

Dnia 4 października J. E. Ks. Biskup Ordynariusz zwiedził kościoły parafjalne w Stawach i Wołczyń.

Dnia 7 października odjechał do Ziemi św. J. E. Ks. Biskup Karol Niemira Sufragan Piński, żegnany na dworcu przez J. E. Ks. Biskupa Ordynariusza, Duchowieństwo, młodzież szkolną i wiernych.

W Seminarjum Duchownym w Pińsku w obecnym roku szkolnym zjazd Alumnów odbył się 8 września. 9, 10 i 11 września trwały rekolekcje. 12 września w święto Imienia N. Marii Panny, którego tytuł nosi kaplica seminaryjna,

J. E. Ks. Biskup Kazimierz Bukraba odprawił uroczystą Mszę św., podczas której przemówił do zebranych w kaplicy Alumnów, przedstawiając im wielki ideał kapłaństwa, do którego dążą, i zachęcając ich do pracy nad sobą. Po Mszy św. odbył się uroczysty akt otwarcia roku szkolnego, na którym byli obecni Członkowie Przeshirewnej Kapituły Katedralnej i Księża Profesorowie. Seminarjum liczy w obecnym roku szkolnym 64 Alumnów; w tej liczbie 10 nowopryjętych.

16 września b. r. J. E. Ordynariusz diecezji w kościele katedralnym udzielił święceń diakonatu 9 subdiakonom, Alumnom Seminarjum Duchownego w Pińsku.

6) Nominacje i zmiany wśród Duchowieństwa Diecezji Pińskiej.

Ks. Józef Zapaśnik — zwolniony ze stanowiska rektora kościoła w Zaościu, otrzymał urlop zdrowotny.

Ks. Konstanty-Benon Kay — zamianowany p. o. proboszcza parafji Miłkowice.

Ks. Bolesław Leszczyński — rektorem kościoła w Klichach.

Ks. Wacław Turłay — zwolniony ze stanowiska proboszcza w Narwi, otrzymał zezwolenie rezydowania w Boćkach.

Ks. Donat Łaposzko — zamianowany p. o. proboszcza parafji Narew.

Ks. Kazimierz Wańkowicz — p. o. proboszcza parafji Moroczno.

Ks. Walery Olesiński — zwolniony ze stanowiska p. o. proboszcza w Niedźwiedzicy, otrzymał urlop.

Ks. Leon Bujnowski — zamianowany p. o. proboszcza parafji Niedźwiedzica.

Ks. Bolesław Jabłoński — p. o. proboszcza parafji Miłkiewice.

Ks. Stanisław Tomkiewicz — p. o. proboszcza parafji Dywin.

Ks. Jan Zieja — profesorem katechetyki w Seminarjum Diecezjalnym Wyższem w Pińsku i notarjuszem Kurji Diecezjalnej.

Ks. Jan Borell, Zak. OO. Pijarów — wikariuszem ad universitatem causarum kościoła parafjalnego w Lubieszowie.

Akta Państwowe.

7) Ustawa z dnia 15 marca 1933 r. o zbiórkach publicznych.

Art. 1. Wszelkie publiczne zbieranie ofiar w gotówce lub w naturze na pewien zgóry określony cel wymaga uprzedniego pozwolenia władzy.

Art. 2. 1) Do udzielania pozwoleń powołane są:

- a) powiatowe władze administracji ogólnej, o ile zbiórka ma być przeprowadzona na obszarze powiatu lub jego części;
- b) wojewódzkie władze administracji ogólnej, o ile zbiórka ma być przeprowadzona na obszarze całego województwa lub jego części, obejmującej więcej niż jeden powiat.

2) Pozwolenie na zbiórkę, mającą się odbyć na obszarze większym niż jedno województwo, wydaje, zależnie od wniosku instytucji, zarządzającej zbiórkę, bądź każda wojewódzka władza administracji ogólnej oddzielnie, bądź wojewódzka władza administracji ogólnej, właściwa ze względu na miejsce siedziby instytucji, zarządzającej zbiórkę, za zgodą wojewódzkich władz administracji ogólnej, na których obszarze zbiórka ma się odbywać. Wojewódzka władza administracji ogólnej, właściwa ze względu na miejsce siedziby instytucji, zarządzającej zbiórkę, wydaje również pozwolenie na zbiórkę, mającą się odbyć na obszarze większym niż jedno województwo, na zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

3) Jeżeli zebrane ofiary mają być zużyte za granicą Państwa, pozwolenia na zbiórkę udziela Minister Spraw Wewnętrznych po porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych i Ministrem Skarbu.

Art. 3. 1) Pozwolenie na zbiórkę publiczną może być udzielone tylko wówczas, gdy cel zbiórki nie jest przeciwny prawu oraz ze stanowiska interesu publicznego jest godny poparcia.

2) Za takie cele uważa się przede wszystkim cele: religijne, państwowe, oświatowe, zdrowotne, kulturano-społeczne i społeczno-opiekuńcze.

3) Zbiórki publiczne, urządzone w interesie osobistym, są wzbronione.

4) Pozwoleń na zbiórki na cele oświatowe udzielają władze administracji ogólnej po porozumieniu z właściwą władzą szkolną II instancji.

Art. 4. Pozwolenie na zbiórkę publiczną może być udzielone jedynie stowarzyszeniom zarejestrowanym, organizacjom, posiadającym osobowość prawną, albo komitetom, organizowanym dla przeprowadzenia określonego celu. Cel zbiórki winien być zgodny ze statutem stowarzyszenia lub organizacji, bądź z aktem organizacji, bądź z aktem organizacyjnym komitetu.

Art. 5. Minister Spraw Wewnętrznych określa w drodze rozporządzeń sposoby przeprowadzania zbiórek.

Art. 6. 1) W pozwoleniu winien być określony czas, w którym zbiórka ma być przeprowadzona.

2) W pozwoleniu mogą być wymienione warunki co do sposobu przeprowadzania zbiórki.

Art. 7. 1) Zbiórki publiczne mogą być przeprowadzone jedynie przez członków tej instytucji (art. 4), która to pozwolenie otrzymała, lub przez członków instytucji, mających cele pokrewne, albo przez osoby, przez te instytucje imiennie zaproszone.

2) osoby, organizujące lub przeprowadzające zbiórkę, nie mogą za swe czynności otrzymywać wynagrodzenia.

Art. 8. 1) Władza, która udzieliła pozwolenia, może w każdym czasie sama lub przez podległe sobie władze i organa informować się o stanie akcji zbiórkowej w szczególności przez wgląd w akta, księgi oraz dokumenty kasowe, przeprowadzać rewizję kasy, żądać ustnych i pisemnych wyjaśnień oraz wysyłać swoich delegatów na posiedzenia instytucji. Instytucje te winny zawiadamiać władzę przynajmniej na 24 godziny naprzód o posiedzeniach, na których mają być omawiane sprawy zużytkowania zebranych ofiar. Postanowienia o kontroli zużycia funduszy, uzyskanych ze zbiórki, nie odnoszą się do stowarzyszeń, podlegających w tym zakresie nadzorowi władzy z mocy prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 808).

2) Minister Spraw Wewnętrznych władny jest w drodze rozporządzenia wydawać szczegółowe przepisy, dotyczące kontroli nad zbórkami publicznymi.

3) Postanowienia ustępów poprzednich nie mają zastosowania do instytucji które zostały powołane do życia na mocy specjalnych ustaw, przewidujących kontrolę władz nad temi organizacjami.

Art. 9. 1) Wynik zbiórki i sposób zużycowania zebranych ofiar winien być podany do wiadomości władzy, która pozwolenie wydała, oraz ogłoszony w prasie w ciągu miesiąca od ukończenia zbiórki.

2) Od zastosowania postanowień ust. (1) oraz postanowień art. 8 wyłączone są takie organizacje i instytucje wyznania, uznanego przez Państwo, których wyłączenie wynika z uregulowania stosunku Państwa do tego wyznania na mocy specjalnej ustawy.

Art. 10. 1) Władza, która pozwolenie wydała, może je cofnąć w każdym czasie, jeżeli zbiórka przeprowadzana jest niezgodnie z postanowieniami niniejszej ustawy, lub jeżeli ujawnione zostanie, że dalsze prowadzenie zbiórki może zagrażać bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu, albo jeśli władza stwierdzi (art. 8), że ofiary, uzyskiwane ze zbiórki, nie są przeznaczane na właściwy cel.

2) W przypadku, przewidzianym w ust. (1), władza może jednocześnie zarządzić przekazanie zebranych ofiar na cele humanitarne jednej z instytucji społeczno-opiekuńczych lub oświatowych.

Art. 11. 1) Kto wykracza przeciwko postanowieniom niniejszej ustawy lub rozporządzeń, wydanych na jej podstawie, podlega w trybie administracyjnym karze aresztu do 1 miesiąca i grzywny do 1.000 złotych, albo jednej z tych kar.

2) Kary te mogą być nakładane zarówno na osoby urządzające, jak i osoby, przeprowadzające zbiórkę publiczną.

3) Ofiary, uzyskane ze zbiórki, przeprowadzonej bez pozwolenia, ulegają przypadkowi i zostaną przekazane przez władzę na cele humanitarne jednej z instytucji społeczno-opiekuńczych lub oświatowych.

Art. 12. Jeżeli w ustawie niniejszej jest mowa o powiatowych władzach administracji ogólnej, są w miastach, stanowiących odrębne powiaty miejskie, właściwymi starostowie grodzcy (dyrektorowie policji, komisarz rządu m. Gdyni).

Art. 14. Ustawa niniejsza nie ma zastosowania:

a) do zbiórek na cele religijne, jeżeli są one prowadzone w obrębie zabudowań i pomieszczeń, poświęconych wyłącznie służbie Bożej;

b) do zbiórek, związanych z celami i tradycjami religijnymi uznanych przez Państwo związków wyznaniowych, przeprowadzanych poza budynkami i pomieszczeniami, wymienionymi w punkcie a), jeżeli zbiórki takie przeprowadzane są przez władze tych związków, ich organa, względnie osoby przez nie imiennie zaproszone i jeżeli odbywają się w sposób, ustalony tradycją i zwyczajami miejscowymi, lub też w bezpośredniej łączności z obrzędami religijnymi;

c) do zbiórek, przeprowadzanych w drodze loteryj pieniężnych lub fantowych, jeżeli zbiórki te nie są przeprowadzane w miejscach publicznych;

d) do zbiórek, przeprowadzanych w lokalach prywatnych wśród grona osób znanych osobiście przeprowadzających zbiórkę;

e) do zbiórek wśród młodzieży szkolnej w lokalach szkolnych, odbywających się na podstawie pozwolenia władz szkolnych;

f) do zbiórek koleżeńskich w lokalach urzędów publicznych na cele godne poparcia, odbywających się na podstawie pozwolenia przełożonego urzędu.

Art. 14. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 15. 1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie trzydziestego dnia po dniu ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Państwa.

2) Równocześnie tracą moc wszelkie dotychczasowe przepisy o zbiórkach publicznych.

Prezydent Rzeczypospolitej: **I. Mościcki**

Prezes Rady Ministrów: **A. Prystor**

Min. Spraw Wewnętrznych: **Br. Pieracki**

Minister Spraw Zagranicznych: **Beck**

Minister Skarbu: **Wł. Zawadzki**

Minister W. R. i O. P.: **J. Jędrzejewicz.**

Akta instytucyj i organizacyj społecznych.

PAŃSTWOWA SZKOŁA HIGJENY

Warszawa, Chocimska 24.

Sz. III. 3. a/34.

Warszawa, dn. 5 paźdz. 1934 r.

8) Do Kurji Biskupiej w Pińsku.

Państwowa Szkoła Higjeny z inicjatywy Departamentu Służby Zdrowia Ministerstwa Opieki Społecznej w porozumieniu z Tow. „Trzeźwość” organizuje w dniach 27/XI do 7/XII b. r. włącznie IX Kurs Alkohologii p. t. „Alkoholizm i jego zwalczanie”.

Kurs jest bezpłatny — wpisowe wynosi 5 zł. Wykłady odbywać się będą codziennie od godz. 17 do 21 wiecz. w gmachu Państwowej Szkoły Higjeny. Wszelkich wyjaśnień udziela i przyjmuje zgłoszenia (do dn. 27/XII b. r.) Sekretarjat Kursu — Państwowa Szkoła Higjeny — Warszawa, ul. Chocimska 24.

Ze względu na doniosłą rolę, jaką odgrywa duchowieństwo w akcji zwalczania tej tak rozpowszechnionej klęski mam zaszczyt prosić Jego Ekszelencję o poparcie kursu wśród podległego Mu Duchowieństwa.

Za Dyrektora

Państwowej Szkoły Higjeny

Dr. B. Nowakowski.

Katolicki Instytut Wychowawczy

P. K. O. 202751.

Poznań,

ul. Noskowskiego 1.

9) Koncesjonowane Kursy Doksztalające dla Niekwalifikowanych Ochroniarek (wychowawczyń przedszkoli).

W myśl rozporządzenia Pana Ministra W. R. i O. P. z dnia 27/X 1933 r. o kwalifikacjach

wychowawczyń przedszkoli (ochroniarek) — czynne ochroniarki nie — mające jeszcze przepisanych kwalifikacyj — winny do końca roku 1936 uzyskać świadectwa przez władze szkolne uznane.

Aby ułatwić ochroniarkom uzyskanie tego świadectwa, Katolicki Instytut Wychowawczy w Poznaniu pod protektoratem J. Em. Ks. Prymasa urządza koncesjonowane przez władze szkolne kursy doksztalające dla niekwalifikowanych ochroniarek (wychowawczyń przedszkoli).

Kursy te są podzielone na 3 serie 10-tygodniowych wykładów i ćwiczeń odbywających się kolejno, w odstępach rocznych przez 3 lata.

Warunki przyjęcia są następujące: przedstawienie świadectwa ukończenia szkoły powszechnej oraz przynajmniej 3-letnia praktyka ochroniarska.

Kurs pierwszy rozpoczął się już w sierpniu r. b.

Następny rozpoczął się już w dniu 10 października r. b. — Zgłoszenia na kursy następne należy nadsyłać do Dyrekcji Katolickiego Seminarjum Ochroniarskiego w Poznaniu, ul. Noskowskiego 1.

Do zgłoszenia dołączyć należy:

1) życiorys własnoręcznie napisany; 2) świadectwo urodzenia; 3) świadectwo szkolne; 4) świadectwo zdrowia; 5) świadectwo z praktyki z podpisem bezpośredniego przełożonego ochronki; 6) świadectwo, że kandydatka jest czynną ochroniarką.

Oplata za kurs 10-tygodniowy wynosi 125 zł. oraz 10 zł. wpisowe.

Z bibliografji.

„Chcesz wspierać misję?” Materiał na wieczornice i akademje misyjne. Poznań 1934. Nakład Rad Krajowych Papieskiego Dzieła Rozkrzewiania Wiary i Pap. Dzieła św. Piotra Apostoła — Poznań, Al. Marcinkowskiego 22. — Str. 304; cena 6,20 zł. — z przesyłką 6,80 zł.

Wiadomo, że Hitler zwycięstwo swoje zawdzięcza w wielkiej mierze umiejętnej a olbrzymiej propagandzie. Uczmy się od „synów tego świata!” Wielkiemu dziełu misyjnemu także potrzeba propagandy, któraby budziła umysły, zagrzewała serca — propagandy umiejętnej, głębokiej i stałej. Otóż książka powyższa ma być narzędziem propagandowym w służbie misyj katolickich. Podaje więc różne metody i różne drogi, które można obudzić zapał misyjny

miej propagandzie. Uczmy się od „synów tego świata!” Wielkiemu dziełu misyjnemu także potrzeba propagandy, któraby budziła umysły, zagrzewała serca — propagandy umiejętnej, głębokiej i stałej. Otóż książka powyższa ma być narzędziem propagandowym w służbie misyj katolickich. Podaje więc różne metody i różne drogi, które można obudzić zapał misyjny

w społeczeństwie polskim. Znajdziemy tam 4 szkice kazań misyjnych, 4 odczyty i 3 gawędy na tematy misyjne bardzo aktualne i bardzo zajmujące, 2 dłuższe recytacje, szereg wierszy solowych, chórowych i z muzyką, 8 utworów scenicznych z ilustracjami, 3 żywe obrazy, wreszcie stosowne utwory muzyczne z nutami. Materiał więc bogaty i tak różnorodny, że każdemu środowisku da to, czego potrzeba, by wzbudzić w słuchaczach zapal dla dzieła misyjnego i zachęcić ich do pracy misyjnej. Papier, druk, okładka — wzorowe.

„Doskonałość chrześcijańska na tle życia św. Stanisława Kostki”. Ks. A. Syski, Warszawa 1934, nakładem Stow. Kapłanów Diecezji Płockiej Unitas. Praca nagrodzona przez sąd Konkursowy. Poleca się na nowennę listopadową.

Nauki rekolekcyjne **„Bądź Mężem”** Ks. Rogoża, p. Ropczyce, woj. Krakowskie. Poleca się uwadze WW. Duchowieństwa, jako pomoc do religijnego wychowania młodzieży przez rekolekcje.

Wyszedł z prasy V tom wydawnictwa dzieł Ks. Dr. Tilhamera Tótha pod tytułem **„Wierzę**

w Jezusa Chrystusa”. Wydał Ks. Dr. Ferdynand Machay — Kraków, Mały Rynek.

W związku z rokiem jubileuszowym ukazał się pierwszy tom kazań Chrystologicznych pod tytułem **„Jezus Chrystus”** Ks. Feliks Boddianowski, p. Owińska pod Poznaniem. Skład główny: Owińska pod Poznaniem — Probostwo. Cena 3 zł. 75 gr.

Nakładem Księgarni św. Wojciecha w Poznaniu wyszły z druku zeszyt VII i VIII Biblioteki Wychowania Przedszkolnego **„Wiersze i Bajki”** Stanisława Jachowicza, zebrała i wstępem poprzedziła Stefanja Posadzowa, oraz zeszyt XII tejże Biblioteki **„Powiastki i Bajki”** Stanisława Jachowicza, z ilustracjami, zebrał i wstępem poprzedził Dr. Ludwik Posadzy.

Poleca się uwadze WW. Duchowieństwa szczególnie zaś WW. Ks. Ks. Prefektów.

A. Auffray. Św. Jan Bosko. Nakładem Ks. Ks. Salezjanów, Poznań 1934. Z okazji kanonizacji Św. Jana Bosko, założyciela Zgromadzenia Ks. Ks. Salezjanów, Wielkiego Apostoła naszych czasów, został wydany w języku polskim życiorys pociągającej i jaśniejącej postaci Apostoła.

